VÝROČNÍ ZPRÁVA

Centra pro rozvoj péče o duševní zdraví Moravskoslezského kraje

za rok 2008

Moravskoslezský kraj

OBSAH

1. Základní údaje o občanském sdružení 3
2. Pracovníci sdružení 3
3. Vznik a poslání sdružení 3
4. Vize projektu Pavučina 4
5. Projekty realizované v roce 2008 4
    a. Služba následné péče – Pavučina 5
    b. Krizové centrum Ostrava 6
    c. Vzdělávání komunitních týmů 8
    d. Pavučina – propojování služeb komunitní psychiatrie 10
6. Semináře v roce 2008 11
7. Změna organizační struktury 15
8. Zpráva o hospodaření 15
9. Poděkování 16
10. Přílohy –tiskové zprávy,ocenění, fotografie 18

1. Základní údaje o občanském sdružení

Sídlo sdružení:	Skautská 1081 708 00 Ostrava-Poruba
Telefon:	596 912 612
E-mail:	crpdz@crpdz.cz
Web:	www.crpdz.cz
IČO:	26640601
DIČ:	CZ 26640601
Bankovní spojení:	Česká spořitelna, a.s.
Číslo účtu:	1653777399/0800
Statutární zástupci:	Ing. Alexej Beránek, předseda sdružení Mgr. Petra Ďásková, místopředseda
Rada sdružení:	Mgr. Petra Ďásková Ing. Alexej Beránek MUDr. Zdeňka Stašková
Členové sdružení:	Ing. Jan Svorník MUDr. Alexandra Beránková Jaroslav Kytlica David Tichý, DiS. Petra Kubinová

2. Pracovníci sdružení

V roce 2008 pracovalo v CRPDZ MSK ve stálém pracovním poměru celkem 12 pracovníků. V krizovém centru Ostrava celkem pracuje 11 stálých zaměstnanců a 5 externích zaměstnanců na základě dohody o provedení činnosti. V rámci projektu Pavučina pracovala na plný úvazek jedna pracovnice. Další členové sdružení pracovali jako dobrovolníci.

3. Vznik a poslání sdružení

CRPDZ MSK je občanské sdružení, založené ke konci roku 2003 s cílem systematicky se zabývat rozvojem služeb pro duševně nemocné a jejich podporou, zejména v komunitní sféře..

K dosažení tohoto cíle usiluje sdružení o funkční a racionální spolupráci se státní správou a samosprávou, organizuje přednášky a workshopy pod vedením odborníků z oblastí souvisejících s duševním zdravím, jež jsou určeny jak pro odbornou veřejnost, tak rovněž pro uživatele psychiatrické péče i jejich rodinné příslušníky a přátele.

Další aktivitou v této oblasti je pořádání kulatých stolů a diskusních fór s politiky, zejména na regionální úrovni, ať již s účastí veřejnosti a zástupců hromadných sdělovacích prostředků, nebo bez jejich účasti. Jejich cílem je motivovat politiky k aktivitám, zaměřeným na zvýšení podpory oblasti péče o duševní zdraví a zlepšení její kvality.

CRPDZ MSK současně usiluje pro dosažení tohoto cíle rovněž o navázání vzájemné, široké a neformální spolupráce mezi jednotlivými zařízeními tak, aby žádný uživatel psychiatrické péče nezůstal opominut nebo přehlédnut a mohl se v závislosti na svých schopnostech, možnostech a přáních opět zapojit do plnohodnotného života ve svém přirozeném sociálním prostředí. Proto se zástupce CRPDZ MSK rovněž aktivně účastnil na přípravě Komunitního plánu sociálních služeb města Ostravy a v této činnosti pokračuje i nadále.

4. Vize projektu Pavučina

Vize projektu Pavučina byly realizovány ve třech rovinách:

- Rovina edukace – (projekt *„Vzdělávání komunitních týmů pro práci s duševně nemocnými“*[kapitola 5c], semináře, workshopy, supervize);
- Rovina rozvoje case managementu jako sociální služby (Služba následné péče *„Pavučina“*[kapitola 5a]), financováno MPSV;
- Rovina propojování zdravotních a sociálních služeb komunitní psychiatrie (*„Pavučina – propojování služeb komunitní psychiatrie“*), v roce 2008 financováno Nadací OKD.

Všechny tři uvedené roviny spolu velmi úzce souvisejí a navzájem se podmiňují.

5. Projekty realizované v roce 2008

V roce 2008 bylo Centrum pro rozvoj péče o duševní zdraví realizátorem čtyř následujících projektů:

a) Služba následné péče Pavučina
b) Krizové centrum Ostrava (od 1.1.2009 samostatný subjekt)
c) Vzdělávání komunitních týmů pro práci s duševně nemocnými
d) Pavučina – propojování služeb komunitní psychiatrie

5a) „Služba následné péče Pavučina“

Adresa: Skautská 1081
708 00 Ostrava-Poruba
Telefon: 596 912 612, 733 681 996
Kontaktní osoba: Petra Kubinová
E-mail: petra.kubinova@crpdz.cz

Projekt Pavučina je realizován od 1.7.2004.

Služba následné péče „Pavučina“ je od konce roku 2007 registrovanou sociální službou dle zákona 108/2006 Sb. (§ 53 a § 64).

Podstatou služby je individuální, dlouhodobá podpora klienta při orientaci v sociální síti. Služba je poskytována metodou case managementu (případového vedení) a určena pro klienty z Ostravy a okolí.

Klienty „Pavučiny“ mohou být lidé se znevýhodněním v oblasti duševního zdraví.

Služba je poskytována osobám s chronickým duševním onemocněním, které absolvovaly ústavní léčbu ve zdravotnickém zařízení, absolvovaly ambulantní léčbu nebo se jí podrobují, zejména:

- Lidé s psychosociálními obtížemi, kteří vyžadují následnou péči;
- Lidé s psychotickou poruchou, pro které jsou typické opakující se hospitalizace;
- Lidé s poruchou osobnosti, neurózou, s lehčí formou mentální retardace ve spojení s další psychotickou komplikací;
- Osoby příbuzné nebo jinak blízké blízké lidem v definovaných okruzích.

U zmíněných okruhů osob je rozhodující věk 18-65 let.

Základem služby je dlouhodobý sociálně-terapeutický vztah klienta a pracovníka, založený na cyklickém plánování ve vzájemné spolupráci, naplňování a vyhodnocování cílů klienta s využitím dostupných zdrojů (stávající zdroje klienta, síť sociálních a zdravotních služeb na území města), prováděné rovněž za klientovy přímé účasti a s přihlédnutím k jeho vysvětlením, námitkám, připomínkám či stížnostem.

Cíle se týkají klientova života a mohou být definovány za účelem v jeho dosavadní životní situaci něco změnit (dosáhnout, získat) nebo za účelem udržitelnosti (již získaných schopností nebo dovedností, případně i jejich možné, další zlepšení). Obecně lze říci, že takto definované cíle se týkají kvality a způsobu života klienta s cílem napomoci k dosažení jeho nejvyšší možné kvality s přihlédnutím ke konkrétnímu onemocnění a jeho dalšímu možnému vývoji.

Vztah klienta a pracovníka je dlouhodobý, míra intenzity poskytované podpory je však různá a řídí se především zájmem a artikulovanými potřebami klienta o tuto podporu, její formu a intenzitu.

Služba má ambulantní formu; v odůvodněných případech [například při dekompenzaci klienta, pro zvládnutí náhlé a obtížné životní situace] lze službu poskytnout i formou terénní.

Poskytování služby je bezplatné a má smluvní charakter – jsou vymezena práva i povinnosti jak pracovníka (služby), tak klienta samotného.

Základní činnosti při poskytování Služby následné péče:

- Sociálně terapeutické činnosti formou dlouhodobé podpory při orientaci v sociální síti, její upevňování při využívání vybraných služeb;
- Zprostředkování kontaktu se společenským prostředím formou podávání informací o možnostech jiných služeb včetně jejich zprostředkování na základě přání klienta;
- Pomoc při uplatňování práv, oprávněných zájmů a při obstarávání osobních záležitostí formou podávání adekvátních informací i praktické podpory, například doprovodu klienta k jednání na úřadech.

Součástí služby je také poskytování základního sociálně právního poradenství.

Služba následné péče byla v roce 2008 plně dotována z prostředků MPSV, zajišťoval ji jeden sociální (případový) pracovník a byla poskytnuta celkem 58 klientům, z nichž 11 je v kontaktu se službou i v roce 2009, ostatním bylo poskytnuto základní sociální poradenství nebo byli předáni do péče jiné služby v souladu s jejich individuálními cíli a zároveň nemají vůči „Pavučině“ potřebu dlouhodobé zakázky.

5b) „Krizové centrum Ostrava“

Adresa:	Nádražní 196 702 00 Ostrava-Přívoz
Telefon:	596 110 882-5
Kontaktní osoba:	Mgr. Petra Ďásková (vedoucí KCO)
Mobil:	732 957 193
Web:	www.kriceos.cz

1. **<u>Krizové centrum Ostrava</u>**

Krizové centrum Ostrava bylo slavnostně otevřeno v září 2005. Nabízí nepřetržitou a bezplatnou pomoc lidem v akutní krizi a psychické tísni.

Krizové centrum Ostrava poskytuje dle Zákona o sociálních službách č. 108/2006 Sb., § 60, službu *„Krizová pomoc“*.

Zařízení je otevřeno **24 hodin denně, včetně víkendů a svátků**.

Cílovou skupinou jsou klienti s

- akutními psychickými obtížemi, které vyžadují akutní psychologickou, terapeutickou nebo sociální intervenci či zajištění psychiatrické péče;
- klienti v akutní psychosociální krizi;
- klienti s dekompenzovaným psychiatrickým onemocněním, kteří jsou v období stabilizace psychického stavu adaptováni přiměřeným způsobem na život v komunitě.

Krizové centrum Ostrava nabízí **ambulantní program**, který představuje jednorázové či opakované krizové intervence a slouží ke stabilizaci klienta, ke snížení nebezpečí akutní dekompenzace, vedoucí často k dlouhodobé hospitalizaci či suicidálním pokusům.

Dalším programem je **pobytový program**, kdy může být klient umístěn na lůžku po dobu max.7 dnů pro překlenutí nejakutnějšího krizového období. Součástí programu

jsou individuální pohovory s terapeutem, denní skupinová setkání, relaxace, sociální poradenství, práce s rodinou.

Mezi zaměstnance krizového centra Ostrava patří psycholog s klinickou praxí, krizoví pracovníci s psychoterapeutickými výcviky, sociální pracovnice. Psychiatrická péče je zajištěna externě.

V měsících leden – březen a listopad - prosinec byl program Krizového centra rozšířen o **psychoterapeutickou skupinu** pro klienty, kteří byli umístěni na krizovém lůžku a dále pro klienty v ambulantní péči KCO.

Cílem psychoterapeutické skupiny je zajištění následné terapeutické podpůrné péče klientům.

Program skupiny: relaxace, kotvení, reflektování aktuálního stavu, rozebírání aktuálních témat klientů. Skupina probíhá 1x týdně v dopoledních hodinách, v celkovém trvání 3 hodiny. Celkem se skupiny za měsíc leden – prosinec zúčastnilo 43 klientů.

Celkový počet klientů, kterým byly poskytnuty služby Krizového centra Ostrava během roku 2008, byl 1100. Počty se měnily v průběhu roku – nejvíce klientů přicházelo v jarních měsících, v měsíci září byl jejich počet nejnižší. Průměrný počet klientů, kteří využili služeb Krizového centra v roce 2008 za jeden měsíc je 91,5.

2. Seminář z prostředků MSK - Podpora zavádění standardů kvality sociální péče

Lektoři: Mgr. Jana Musálková, Bc. Rostislav Maceček, inspektoři sociálních služeb – specializovaní odborníci.

Moduly :

1. **Standardy č. 3, 4, 5** – Jednání se zájemcem o sociální službu, Smlouva o poskytování sociální služby, Individuální plánování průběhu sociální služby.

termíny: 26.8.2008, 9.9.2008

2. **Standardy č. 2, 7, 14** – Ochrana práv osob, Stížnosti na kvalitu a způsob poskytování sociální služby, Nouzové a havarijní situace.

termíny: 2.9.2008, 16.9. 2008

3. **Standardy č. 1, 6, 9, 10** – Cíle a způsoby poskytování sociálních služeb, Dokumentace o poskytování sociálních služeb, Personální standardy.

termíny: 29.9. , 30.9. 2008

Každého modulu se zúčastnilo 26 osob. Moduly absolvovali všichni pracovníci Krizového centra Ostrava a dále pracovníci spolupracujících organizací – Bílý nosorožec, o.p.s., FOD, MENS SANA o.s., CRPDZ MSK, ANIMA VIVA, o.s., Charita sv. Alexandra, Domov pro seniory – Klímkovice.

3. Terénní krizová pomoc

Od 11. dubna 2008 bylo zařízení pověřeno koordinací psychosociální pomoci obětem

tramvajové havárie v blízkosti obce Vřesina a v případě havárie vlaku dne 11.8.2008 ve Studénce.

Aktivity: obsluha krizové linky, pomoc přímým obětem v nemocnicích, následné kontaktování obětí s nabídkou pomoci, pomoc obětem v rámci zařízení (krizová pomoc, sociální práce). Organizace setkání zástupců DP Ostrava s občany obcí Vřesina k předání informací o průběhu nehody se závěrečnými výstupy, směřujícími k nápravě zjištěných nedosdtatků. Organizace semináře pro spolupracující organizace s cílem poskytnutí informací o možnostech krátkodobé, střednědobé a dlouhodobé pomoci. Organizace Ekumenické bohoslužby ve Vřesině a Studénce pro účastníky nehod, jejich oběti a pozůstalé. – Všechny tyto aktivity vykonávali zaměstnanci dobrovolně. Organizace následně získala z prostředků MSK příspěvek na úhradu nákladů, spojených s poskytnutím pomoci při havárii ve Vřesině.

5c) „Vzdělávání komunitních týmů pro práci s duševně nemocnými“

v roce 2008

(Projekt č.3, 2.výzva, OP RLZ)

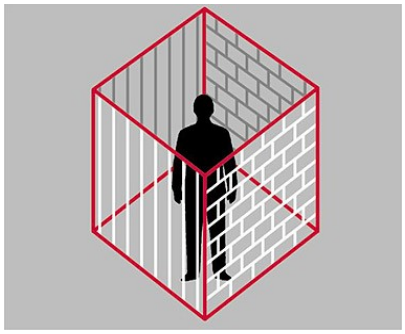

Centrum pro rozvoj péče o duševní zdraví Moravskoslezského kraje realizovalo (CRPDZ MSK) v období od 1.1.2006 až do 29.2.2008 projekt na podporu rozvoje lidských zdrojů v oblasti komunitní psychiatrie pod názvem *„Vzdělávání komunitních týmů pro práci s duševně nemocnými“*.

Záměrem projektu bylo zajistit vzdělávání pracovníků komunitních týmů, pracujících s duševně nemocnými lidmi, s cílem předání znalostí, dovedností a zkušeností, které jim dále umožní poskytovat kvalitnější a efektivnější služby ve prospěch klienta. Záměr projektu byl realizován prostřednictvím 9 seminářů a jednoho workshopu, které byly dvoudenní a měly vždy rozsah 14 výukových hodin. Obsah 8 vzdělávacích seminářů byl sestaven na základě existujícího projektu MATRA III. Převzato bylo 8 vzdělávacích modulů, doplněných o workshop a jeden seminář. Projekt převzal rovněž lektory z projektu MATRA III, který před několika léty vypracovalo pražské Centrum pro rozvoj péče o duševní zdraví ve spolupráci s nizozemskými odborníky a za podpory nizozemské vlády.

Cílovou skupinou projektu byli sociální a zdravotní pracovníci, kteří působí v oblasti péče o duševně nemocné. Jednalo se o realizaci a nabídku odborného vzdělávání subjektům, které přicházejí do styku s duševně nemocnými. Semináře byly dále nabízeny zdravotníkům, psychologům, psychiatrům, studentům vyšších a vysokých škol, neziskovým organizacím a pracovníkům úřadů, zejména ze sociálních odborů.

Předmětem projektu byla příprava pracovníků pro nový model služeb komunitní psychiatrie v Moravskoslezském kraji. Úspěšně jej absolvovalo 275 účastníků. Projekt napomohl ke zvýšení úrovně znalostí a některých praktických dovedností v práci s různými typy klientů. Celkově byl hodnocen jako velmi potřebný a užitečný všemi zúčastněnými. Vysoké kvalitě vzdělávacího procesu přispěla i špičková úroveň lektorů, kteří v ČR představují momentálně ty nejlepší odborníky z každodenní praxí, kteří jsou k dispozici. Projekt naplnil očekávání v rozvoji „podhoubí“ komunitní psychiatrie především u mladých lidí a studentů, kteří pracují v neziskových organizacích a považují aplikované komunitní přístupy za naprosto přirozené. Jedním z konkrétních výstupů a praktickým pokračováním tohoto trendu je rozvoj projektu *„Pavučina“* a služby case managementu, na kterém se společnými silami podílí více organizací a jednotlivců.

Přáním realizátorů bylo také dát impuls k dlouhodobé diskusi, zaměřené na transformaci sítě služeb péče o duševní zdraví, zejména v Moravskoslezském kraji tak, aby byly svou kvalitou a kvantitou odpovídající požadavkům z mezinárodních smluv, které ČR podepsala, jakož i dalším, nově se rozvíjejícím možnostem 21. století. Profesionální znalosti dané problematiky jsou nezbytnou, nikoli však postačující podmínkou pro úspěšné a postupné dosažení radikální změny současného stavu. Bez konkrétních vstřícných kroků politické reprezentace však samotná iniciativa „zespoda“ vyzní do prázdna bez možnosti dosažení významnější změny. Centrum pro rozvoj péče o duševní zdraví Moravskoslezského kraje nabízí opakovaně všem kompetentním činitelům spolupráci a pomoc při plánování a následné nápravě složité situace v oblasti péče o duševní zdraví. Rozvoj kvalitních, efektivně spolupracujících služeb v oblasti duševního zdraví je dlouhodobou prioritou CRPDZ MSK.

V lednu roku 2008 se uskutečnil závěrečný seminář S10 tohoto projektu:

Seminář S 10
Nové nástroje šetření potřeb u lidí s duševním onemocněním

termín: 24.1.-25.1.2008
místo: Vědecko-technologický park Ostrava
lektor: PhDr. Václava Probstová, Jana Pěčová

Závěrečný desátý seminář S 10 byl na téma **„Nové nástroje šetření potřeb u lidí s duševním onemocněním (HoNOS, CAN**), jejich využití v práci komunitních týmů“. Lektorkami byly PhDr.Václava Probstová a Jana Pěčová. Seminář absolvovalo 22 osob.

Z dotazníků pro účastníky semináře vyplývá, že organizace semináře byla velmi dobrá, lektorky se navzájem doplňovaly a byl poskytnut i prostor pro samostatné vyjádření účastníkům semináře. Obsahově byl seminář účastníky hodnocen rovněž pozitivně, zejména byly kladně hodnoceny praktické ukázky, materiály, cvičení, stěžejní záchytné body pro praxi při práci nebo jiné komunikaci s klientem.

Celkové hodnocení projektu za rok 2006-2008

Projekt pomohl zvýšit úroveň znalostí z komunitní psychiatrie všem účastníkům, umožnil lépe poznat a zmapovat oblast komunitní psychiatrie v MSK, přispěl k většímu propojení komunitních služeb a rozvoji, umožnil účastníkům seminářů získat kontakty na špičkové lektory a přispěl k větší kvalitě služeb.

Jako červená nit se táhla všemi semináři potřeba účastníků ve výcviku v praktických dovednostech. Konfrontace s tím, co jednotliví účastníci skutečně umí a s tím, co by měli umět, byla nesmírně užitečná a motivující. Teoretické části seminářů nebyly pro část účastníků tak zajímavé, jako interaktivní cvičení na rozvoj dovedností. Zde je však nezbytné podotknout, že popisovaný cyklus seminářů se neměl stát určitou náhradou dlouhodobého praktického výcviku a ani si tuto ambici nekladl.

Publicita projektu proběhla formou informačních letáků, internetovou prezentací, pomocí informační tabule, článku do novin, vizitek a placené inzerce.

Oslovení cílové skupiny proběhlo elektronickou cestou. Byla uplatněna podpora účastníků seminářů úhradou cestovného a ubytování.

Pronájem výukových prostor se realizoval v prostorách Vědecko-technologického parku Ostrava, jeden seminář proběhl na Krizovém centru Ostrava (bez pronájmu prostor) a jeden v sídle sdružení v Domě duševního zdraví (rovněž bez pronájmu prostor).

Příprava učebních materiálů proběhla převážně elektronickou cestou, menší část byla připravena kopírováním z důvodu obavy lektorů o nedovolené šíření jejich know-how mimo semináře.

Průběžné hodnocení bylo realizováno prostřednictvím anonymních dotazníků pro jednotlivé účastníky, což umožnilo sestavit sumarizovanou zpětnou vazbu a její statistické zpracování v podobě písemné zprávy.

CRPDZ MSK vnímá tento projekt jako mimořádně úspěšný.

5d) „Pavučina – propojování služeb komunitní psychiatrie“

Centrum pro rozvoj péče o duševní zdraví Moravskoslezského kraje (CRPDZ MSK) realizovalo od počátku měsíce srpna 2008 na území města Ostravy projekt *„Pavučina – propojování služeb komunitní psychiatrie“*, který byl podpořen Nadací OKD (www.nadaceokd.cz) částkou 100 000 Kč. Projekt oficiálně končí ke dni 31. května 2009.

Projekt byl úzce zacílen na propojování služeb ambulantní psychiatrie se sociálními službami, které je v našem regionu nedostatečné a vůbec ne systémové či systematické. Hlavní cílovou skupinou projektu byli pracovníci sociálních a zdravotních služeb v oblasti komunitní psychiatrie. Cílem byla snaha dosáhnout vyšší úrovně spolupráce a návaznosti jednotlivých zařízení a služeb pro duševně nemocné, které bez vzájemné intenzivní spolupráce nejsou dostatečně účinné, a to jak z hlediska terapeutického, tak i z hlediska ekonomického. Na realizaci projektu se podíleli zástupci CRPDZ MSK, Domu duševního zdraví, ANIMA VIVA, Krizového centra Ostrava a MENS SANA. Z pohledu dlouhodobých statistik Světové zdravotnické organizace a jiných kompetentních orgánů v tomto oboru, jež mají průkazně velkoplošnou platnost [např. euroatlantická civilizace], potřebuje pouze v Ostravě služby komunitní psychiatrie přibližně na deset tisíc lidí.

V rámci projektu v průběhu roku 2008 od srpna do prosince se uskutečnilo 6 schůzek realizačního týmu, který navštívil s nabídkou spolupráce 7 psychiatrů na území města Ostravy.

Uskutečnil se workshop W1 – 9. 10. 2008 v sídle CRPDZ MSK. Byl zaměřen na vzájemné vymezení rolí a kompetencí sociální pracovníka a psychiatra. Bylo rovněž hledáno i společné pole působení. Zároveň byl zpracován strukturovaný rozhovor o 6 otázkách, které dvojice pracovníků RT kladly při návštěvách u ambulantních psychiatrů. V podstatě se jednalo o přípravu na budoucí schůzky s ambulantními psychiatry. Fundovaným průvodcem byl v této věci psychiatr MUDr. Jan Lorenc z Prahy.

Týmy v oblasti komunitní psychiatrie, složené ze zástupců zdravotních a sociálních služeb, jsou v některých zemích EU běžnou praxí. Zkušenosti z této praxe se posléze využívají k vytváření regionálních modelů služeb, které postupně nahrazují neefektivní a mnohdy metodicky zastaralou ústavní péči.

Sociální i zdravotní služby vesměs pociťují potřebu většího společného vzdělávání, které přispívá k vyšší úrovni vzájemné spolupráce, což je zase podnět pro politickou reprezentaci, aby více podporovala vzdělávací projekty, kupříkladu v rámci plánování a realizace Komunitních plánů jednotlivých obcí i větších územních celků.

Centrum pro rozvoj péče o duševní zdraví Moravskoslezského kraje chce touto cestou poděkovat Nadaci OKD za podporu při realizaci projektu *„Pavučina – propojování služeb komunitní psychiatrie“*. Bez této podpory by nebylo možné posunout naše úsilí dál.

6. Semináře realizované v roce 2008

Seminář S 11
Model péče o duševně nemocné v Praze a jeho ekonomické dopady

termín: 16.5.2008
místo: Vědecko-technologický park Ostrava
lektor: MUDr. Ondřej Pěč, psychiatrická klinika „ESET“, Praha

Na pátek odpoledne 16.5.2008 připravilo Centrum pro rozvoj péče o duševní zdraví Moravskoslezského kraje seminář S11, který se věnoval se problematice kvalitě a kvantitě psychiatrických služeb v Ostravě a Moravskoslezském kraji.

Úvodem semináře prezentoval MUDr. Ondřej Pěč z pražského Centra pro rozvoj péče o duševní zdraví projekt ***„Model péče o duševně nemocné v Praze a jeho ekonomické dopady“***, jenž byl v nedávné době schválen a je realizován v Praze. Jeho výstupy a některá data byla cenným zdrojem informací i pro naši další činnost. Prezentace poskytla řadu podnětů k následné diskusi zúčastněných, kteří se zaobírali problematikou psychiatrických služeb v našem regionu.

Za nevyhovující byl označen stav v ambulantní psychiatrii v Ostravě, která je v oblasti dospělé i dětské psychiatrie hluboce poddimenzována, přičemž psychiatrické ambulance jsou základním pilířem psychiatrických služeb ve všech systémech! Dle slov psychiatrů není dostatek času na kvalitní práci s pacienty. Důsledkem této situace může být doživotní poškození pacienta, protože dostupnost péče v čase, kvalitě a kvantitě není z kapacitních důvodů možná. Objednací lhůty jsou několik týdnů až měsíců, některé ambulance neberou vůbec nové pacienty. Nápor klientely nelze ve stávajících poměrech zachytit a bohužel často je první instancí až psychiatrické lůžko, které by mělo být tou skutečně poslední možnosti. Ambulantní psychiatr Dr. Stašková z Hlučína uvedla, že je sama na oblast asi o 60 000 obyvatelích.

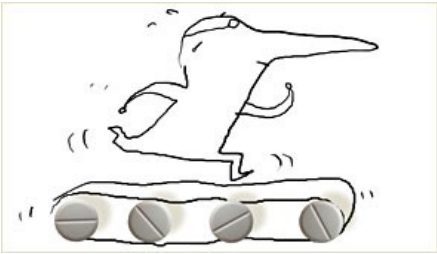

V rámci živé diskuse byla uvedena řada dalších alarmujících údajů, které charakterizují celkovou situaci v MSK a v dlouhodobě podfinancovávané a nereformované

české psychiatrii vůbec.

Dle přesvědčení pracovníků CRPDZ MSK je východiskem z dané situace transformace psychiatrických služeb, která musí začít vytvářením dalších kapacit ve zdravotních službách v oblasti ambulantní psychiatrie se současnou redukcí lůžek v PL Opava. Uvolní se tím potřebné finanční a odborné kapacity pro rozvoj moderních psychiatrických služeb na území Ostravy a celého MSK.

Seminář S 12
Nezbytnost transformace služeb pro duševně nemocné v Moravskoslezském kraji

termín: 26.06.2008
místo: Vědecko-technologický park Ostrava
lektor: MUDr. Jan Pfeiffer

Na čtvrteční odpoledne 26.6.2008 připravilo Centrum pro rozvoj péče o duševní zdraví Moravskoslezského kraje (CRPDZ MSK) v porubském Vědecko-technologickém parku Ostrava další z ucelené řady seminářů, nazvaný **„Nezbytnost transformace služeb pro duševně nemocné v Moravskoslezském kraji“**, věnovaný problematice sítě zdravotních a sociálních služeb pro uvedenou cílovou skupinu.

V úvodní přednášce prezentoval MUDr. Jan Pfeiffer z Prahy, jenž pracoval v posledních létech jako psychiatr v Anglii, model tamních moderních psychiatrických služeb. Tyto služby pro duševní zdraví jsou v moderních systémech přenášeny směrem ke klientovi, do jeho přirozeného sociálního prostředí, do místa jeho občanského života. Zde s ním pracují vysoce kvalifikované terénní týmy, tvořící efektivnější a cílenější náhradu lůžkové péče. V terénních týmech velmi úzce vzájemně spolupracují zdravotní a sociální služby. Tímto postupem je dosažena potřebná efektivita a kvalita služeb, poskytovaných ve prospěch klienta. Potřeba hospitalizace je tak současně omezena na minimum.

Druhou část semináře pak naplnil workshop jeho účastníků, jenž jednak analyzoval stávající situaci v oblasti služeb pro duševně nemocné na území našeho kraje a dále pak pracoval na modelu trendů, nezbytných k zahájení transformačního procesu psychiatrických a následných služeb našeho regionu.

Výstupem workshopu je 5 následujících základních doporučení pro politickou reprezentaci, zdravotní pojišťovny a úřady, které jsou klíčové při transformace služeb pro duševní zdraví v Ostravě a celém Moravskoslezském kraji:

- decentralizace lůžkového fondu v PL Opava směrem do jednotlivých části regionu blíže ke klientům a jejich rodinným příslušníkům, ošetřujícím psychiatrům a sociálním službám;
- posílení celkového počtů úvazků v psychiatrických ambulancích v Ostravě a celém Moravskoslezském kraji;
- propojování sociálních a zdravotních služeb pro duševně nemocné k dosažení jejich vyšší efektivity, kvality a adresnosti směrem k jednotlivým klientům a jejich individuálním potřebám;

- vytvoření vysoce profesionálních terénních týmů pro náročnou a nespolupracující klientelu;
- v rámci vzniku lékařské fakulty pracovat urychleně na přípravě moderní psychiatrické kliniky, úzce propojené s dalšími zdravotními a sociálními službami v regionu.

Semináře se zúčastnili zástupci odborné veřejnosti, zástupci neziskových organizací, zdravotních pojišťoven a pacientská veřejnost.

Seminář S 13
Modely psychiatrických služeb ve světě aneb jak dál v ostravské psychiatrii?

termín: 9.10.2008
místo: Vědecko-technologický park Ostrava
lektor: MUDr. Jan Lorenc, Asociace denních stacionářů a krizových center Praha

Seminář S13 s názvem ***„Modely psychiatrických služeb ve světě aneb jak dál v ostravské psychiatrii?“*** volně navázal na předchozí semináře. Přednášejícím byl MUDr. Jan Lorenc z Asociace denních stacionářů a krizových center z Prahy

Na programu semináře byl stručný historický vývoj situace v ČR a ve světě, porovnání modelů z různých zemí světa a jejich ekonomické dopady na kvalitu a efektivitu péče.

Semináře se zúčastnili manažeři zdravotnických zařízení, zástupci zdravotních pojišťoven, pracovníci z oboru (psychiatři, psychologové, zdravotní sestry, atd.), úředníci, zástupci NNO a další vážní zájemci.

Seminář byl hodnocen jako velmi užitečný a poskytl zúčastněným přehledné srovnání jednotlivých modelů psychiatrických služeb.

7. Změna organizační struktury

Valná hromada dne 20.10.2008 odsouhlasila oddělení Krizového centra Ostrava jako samostatného právního subjektu od Centra pro rozvoj péče o duševní zdraví Moravskoslezského kraje. Od 1.1.2009 funguje Krizové centrum Ostrava naprosto samostatně. Hlavním důvodem rozdělení byla výrazně odlišná specifika služeb, které KCO poskytuje a které si zaslouží zvláštní přístup. Oblast psychosociálních krizí je problematika, která sice spadá do oblasti péče o duševní zdraví, ale je značně odlišná problematiky od duševních nemocí. CRPDZ MSK bylo založeno především pro rozvoj služeb pro duševně nemocné.

8. Zpráva o hospodaření

Celková finanční rozvaha r.2008

NÁKLADY v Kč		
• spotřebované nákupy		388 317,30 Kč
• cestovné		62 805,00 Kč
• poštovné,spoje		102 174,39 Kč
• lektorné, školné		201 526,00 Kč
• služby externí		277 310,90 Kč
• nájemné,služby nájmu		31 392,50 Kč
• mzdové náklady		2 921 033,00 Kč
• zákonné sociální pojištění		1 011 323,00 Kč
• ostatní náklady		21 638,10 Kč
Náklady celkem		**5 017 520,19 Kč**

VÝNOSY v Kč		
• úroky		1 618,92 Kč
• přijaté příspěvky(dary)		66 000,00 Kč
• provozní dotace		4 888 022,00 Kč
• tržby za vlastní výkony		15 000,00 Kč
Výnosy celkem		**4 970 640,92 Kč**

Hospodářský výsledek	**-46 879,27 Kč**

9. Poděkování

Děkujeme všem, kteří podpořili Centrum pro rozvoj péče o duševní zdraví MSK a projekty našeho sdružení, a to nejen finančně.

Hlavní finanční zdroje v roce 2008:

- Moravskoslezský kraj
- Magistrát města Ostravy
- Evropský sociální fond
- SROP
- Ministerstvo spravedlnosti
- Ministerstvo práce a sociálních věcí
- Severomoravská plynárenská, a.s.
- Portaflex, s.r.o.

Organizace a osoby, jimž vděčíme za pomoc a podporu

- Centrum pro rozvoj péče o duševní zdraví [Praha]
- Dům duševního zdraví
- Občanské sdružení ANIMA VIVA
- MENS SANA o.s.
- PhDr. Václava Probstová
- MUDr. Růžena Šarišská
- Mgr. Jaroslava Rovňáková
- MUDr. Jan Pfeiffer
- MUDr. Jan Stuchlík
- MUDr. Jan Lorenc
- MUDr. Ondřej Pěč
- PhDr. Daniela Vodáčková
- Jana Pěčová
- MUDr. Zuzana Foitová
- MUDr. Gřegoř
- MUDR. Lukáš Hampl
- Mgr. Marcela Kapaňáková

Naše upřímné poděkování náleží také všem našim uživatelům, partnerům, přátelům a známým, kteří nám pomáhali. Bez vaší pomoci by naše sdružení nemohlo pomáhat v pravý čas a na pravém místě.

Výroční zprávu za rok 2008 vypracoval autorský tým ve složení:

- Ing. Alexej Beránek
- Mgr. Petra Ďásková
- Petra Kubinová
- Ing. Jan Svorník

Výroční zpráva byla schválena na Valné hromadě Centra pro rozvoj péče o duševní zdraví Moravskoslezského kraje dne 22. 6. 2008 v sídle sdružení v Ostravě- Porubě.

Tisková zpráva

Centra pro rozvoj péče o duševní zdraví Moravskoslezského kraje
Skautská 1081, 708 00 Ostrava – Poruba, tel.: 596 912 612
e-mail: crpdz@crpdz.cz, web: http://www.crpdz.cz/

V Ostravě, 29.6.2008

Na čtvrteční odpoledne 26.6.2008 připravilo Centrum pro rozvoj péče o duševní zdraví Moravskoslezského kraje (CRPDZ MSK) v porubském Vědecko-technologickém parku Ostrava další z ucelené řady seminářů, nazvaný „Nezbytnost transformace služeb pro duševně nemocné v Moravskoslezském kraji“, věnovaný problematice sítě zdravotních a sociálních služeb pro uvedenou cílovou skupinu.

V úvodní přednášce prezentoval MUDr. Jan Pfeiffer z Prahy, jenž pracoval v posledních létech jako psychiatr v Anglii, model moderních psychiatrických služeb. Tyto služby pro duševní zdraví jsou v moderních systémech přenášeny směrem ke klientovi, do jeho přirozeného sociálního prostředí, do místa jeho občanského života. Zde s ním pracují vysoce kvalifikované terénní týmy, tvořící efektivnější a cílenější náhradu lůžkové péče. V terénních týmech velmi úzce vzájemně spolupracují zdravotní a sociální služby. Tímto postupem je dosažena potřebná efektivita a kvalita služeb, poskytovaných ve prospěch klienta. Potřeba hospitalizace je tak současně omezena na minimum.

Druhou část semináře pak naplnil workshop jeho účastníků, jenž jednak analyzoval stávající situaci v oblasti služeb pro duševně nemocné na území našeho kraje a dále pak pracoval na modelu trendů, nezbytných k zahájení transformačního procesu psychiatrických a následných služeb našeho regionu.

Výstupem workshopu je 5 následujících základních doporučení pro politickou reprezentaci, zdravotní pojišťovny a úřady, které jsou klíčové při transformace služeb pro duševní zdraví v Ostravě a celém Moravskoslezském kraji:

1. Decentralizace lůžkového fondu v PL Opava směrem do jednotlivých části regionu blíže ke klientům a jejich rodinným příslušníkům, ošetřujícím psychiatrům a sociálním službám;
2. posílení celkového počtů úvazků v psychiatrických ambulancích v Ostravě a celém Moravskoslezském kraji;
3. propojování sociálních a zdravotních služeb pro duševně nemocné k dosažení jejich vyšší efektivity, kvality a adresnosti směrem k jednotlivým klientům a jejich individuálním potřebám;
4. vytvoření vysoce profesionálních terénních týmů pro náročnou a nespolupracující klientelu;
5. v rámci vzniku lékařské fakulty pracovat urychleně na přípravě moderní psychiatrické kliniky, úzce propojené s dalšími zdravotními a sociálními službami v regionu.

Semináře se zúčastnili zástupci odborné veřejnosti, zástupci neziskových organizací, zdravotních pojišťoven a pacientská veřejnost.

CRPDZ MSK chce touto cestou poděkovat všem účastníkům, kteří si ve čtvrtek odpoledne našli čas a semináře se aktivně zúčastnili.

Tisková zpráva

Centra pro rozvoj péče o duševní zdraví Moravskoslezského kraje

Skautská 1081, 708 00 Ostrava – Poruba, tel.: 596 912 612
e-mail: crpdz@crpdz.cz, web: http://www.crpdz.cz/

Centrum pro rozvoj péče o duševní zdraví Moravskoslezského kraje (CRPDZ MSK) realizuje od počátku měsíce srpna 2008 projekt Pavučina – propojování služeb komunitní psychiatrie, který je podpořen Nadací OKD (www.nadaceokd.cz) částkou 100 000 Kč.

Projekt úzce zacílil na propojování služeb ambulantní psychiatrie se sociálními službami, které je v našem regionu nedostatečné a vůbec ne systémové.

Cílem je tedy dosáhnout vyšší úrovně spolupráce a návaznosti služeb pro duševně nemocné, které bez intenzivní spolupráce obou složek nejsou dostatečně účinné jak z hlediska terapeutického, tak i z hlediska ekonomického. Iniciativa je na straně neziskových organizací sdružených v realizačním týmu, kde pracují zástupci CRPDZ MSK, Anima Viva, Krizového centra Ostrava a MENS SANA. Dosavadní zkušenosti necelých tří měsíců realizace naznačují, že to bude z mnoha důvodů těžký úkol. V rámci projektu realizační tým osloví s nabídkou ke spolupráci přes 20 ambulantních psychiatrů v Ostravě a okolí.

Týmy v oblasti komunitní psychiatrie složené ze zástupců zdravotních a sociálních služeb jsou v některých zemích EU běžnou praxí, která produkuje synergické efekty. Zkušenosti z této praxe se posléze využívají k vytváření regionálních modelů služeb, které postupně nahrazují neefektivní a zastaralou ústavní péči.

Realizací projektu předpokládáme zlepšení kvality poskytovaných služeb pro duševně nemocné lidi, větší vůli a potřebu ke spolupráci ambulantních psychiatrů a sociálních služeb. Předpokládáme rovněž cenné podněty pro zdravotní pojišťovny, úřady a politickou reprezentaci, protože alespoň částečné naplnění cíle projektu může též přispět k větší efektivitě alokace finančních zdrojů ze zdravotního a sociálního pojištění.

Definitivní výstupy budou k dispozici v průběhu měsíce května 2009, kdy celý projekt končí.

V Ostravě, 27.10.2008

MINISTERSTVO ZDRAVOTNICTVÍ
ČESKÉ REPUBLIKY

MUDr. TOMÁŠ JULÍNEK, MBA
ministr

Praha dne 26. srpna 2008

Vážená paní Ďásková,

dovolte mi, abych Vám i Vašim spolupracovníkům vyslovil poděkování za spolupráci při řešení následků železniční nehody ve Studénce dne 8. srpna 2008.

Díky obětavosti všech zúčastněných zdravotníků a jejich vysoce profesionálnímu přístupu byly při řešení tragické události ve Studénce dodrženy všechny časové i odborné požadavky medicíny katastrof. Vzhledem k rozsahu dopravní nehody se tak podařilo minimalizovat škody na životech a zdraví.

Považuji proto za svoji povinnost, upřímně poděkovat Vám všem, kteří jste přispěli k záchraně lidských životů, za vynikající profesionální přístup a osobní statečnost.

S úctou

Vážená paní
Petra Ďásková
Krizové centrum Ostrava
Nádražní 196
702 00 Ostrava

ČR - Ministerstvo zdravotnictví, Palackého náměstí 4, 128 01 Praha 2
tel./fax: +420 224972598, e-mail: kab@mzcr.cz, www.mzcr.cz

MUDr. Mgr. Ivan Langer
ministr vnitra České republiky

V Praze dne 16. května 2008

Vážená paní Ďásková,

dovolte, abych Vám touto formou vyjádřil úctu a poděkování za Vaši obětavost, nasazení a profesionální přístup při koordinaci psychosociální pomoci lidem, kteří byli zasaženi v souvislosti s tragickou tramvajovou nehodou, ke které došlo dne 11. dubna 2008 v blízkosti obce Vřesina.

Poděkování patří také celému týmu pracovníků Krizového centra Ostrava, kteří se významným způsobem podíleli na krizové psychosociální pomoci v urgentní a střednědobé fázi po neštěstí, kdy spolupracovali s odborníky na oblast duševního zdraví rezortu Ministerstva vnitra i dalšími subjekty v regionu. Pomoc těchto lidí je obzvláště cenná, protože je do značné míry vykonávána na bázi dobrovolnosti. Dnes je zřejmé, že psychosociální pomoci lidem, které nehoda zasáhla, neskončila a tým Krizového centra Ostrava v ní bude pokračovat také v dlouhodobém časovém horizontu.

Psychosociální pomoc lidem po katastrofách a hromadných neštěstích patří mezi priority pomoci ve všech vyspělých zemích, protože přispívá jak k zachování vnitřního pořádku a bezpečnosti, tak k zachování zdraví občanů a nalezení původní rovnováhy zasažených jedinců a společenství. Také v České republice se tento nemateriální druh pomoci v posledních letech rychle rozvíjí. Domnívám se, že rychlou reakcí a dlouhodobým horizontem pomoci týmu Krizového centra Ostrava, Vaši pracovníci přispěli k tomuto rozvoji zásadním způsobem.

Přispěním pracovníků Krizového centra Ostrava dochází ke zmírnění dopadů této tragické nehody na občany. Osobně si velice vážím aktivit všech členů Vašeho týmu při poskytování psychosociální pomoci lidem zasaženým mimořádnými událostmi.

S úctou,

Vážená paní
Bc. Petra Ďásková
vedoucí Krizového centra Ostrava
Nádražní 196
702 00 Ostrava - Přívoz